

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Democratie in kinderschoenen : twee referenda: Nederlanders stemmen over hun eerste grondwet, 1797-1798

Jong, J. de

Citation

Jong, J. de. (2018, November 21). *Democratie in kinderschoenen : twee referenda: Nederlanders stemmen over hun eerste grondwet, 1797-1798*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/67081>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/67081>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/67081> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Jong, J. de

Title: Democratie in kinderschoenen : twee referenda: Nederlanders stemmen over hun eerste grondwet, 1797-1798

Issue Date: 2018-11-21

Stellingen

Behorende bij het proefschrift **Democratie in kinderschoenen. Twee referenda: Nederlanders stemmen over hun eerste grondwet, 1797-1798.**

1. Zonder vestiging van de eenheidsstaat op 22 januari 1798 was de constitutionele monarchie onder koning Willem I niet mogelijk geweest.
2. Het proces van totstandkoming van een grondwet in de Bataafse Republiek vertoont parallellen met dergelijke processen in opkomende democratieën in de huidige tijd.
3. De ‘staatsgreep van 22 januari 1798’ met de daarbij gehanteerde procedures en symbolische handelingen was een voortzetting van de techniek van het ‘verzetten van de wet’ uit het ancien régime, uitgevoerd op nationaal niveau.
4. Archiefonderzoek maakt duidelijk, dat de constatering van Remieg Aerts in *Thorbecke wil het* (2018, p.26), dat de gebroeders Thorbecke ‘behoorden [...] tot de weinige bewoners van de Dijk, die in 1798 niet de professie van eeuwige afkeer van Oranje, aristocratie en federalisme tekenden’, onjuist is.
5. Als onderdeel van electoraal onderzoek verdient uitslagenonderzoek een herwaardering, mits uitslagen niet als enige bron worden aangewend voor het beschrijven en begrijpen van het electorale gedrag van kiezers.
6. De uitsmijter van het artikel van Steven Erlanger in de *International New York Times* van 25 en 26 juni 2016 over het Britse referendum van 23 juni 2016, luidende: ‘*But as ever, referendums are not about the question asked but (about) the political mood at the time, and the political mood is sour*’, is een fraaie karakterisering van de politieke situatie in de Bataafse Republiek na het referendum van 23 april 1798.
7. In een gemoderniseerde Archiefwet dient een definitie van het proces van archiveren met bijbehorende faseringen en met procesdoelstellingen een centrale plaats in te nemen in plaats van het kernbegrip ‘archiefbescheiden’ van de Archiefwet 1995.
8. Om de invloed van Colenbrander op hedendaagse historici en politicologen beter te begrijpen, verdient het aanbeveling zijn werk te analyseren met behulp van het begrip *framing*.
9. Om het schrijven van een proefschrift door zogenoemde buitenpromovendi te stimuleren, is een *Leven Lang Leren Lab* van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap veel minder noodzakelijk dan een verandering van mentaliteit en gedrag van organisaties waar buitenpromovendi werkzaam zijn.
10. Het verdient aanbeveling kennis te nemen van de besluiten inzake de scheiding van kerk en staat van 3 augustus 1796 en de daarop gebaseerde artikelen 19-23 van de Burgerlijke en Staatkundige grondregels uit de Staatsregeling 1798 bij het reguleren van spanningen tussen islamitische organisaties en andere maatschappelijke groepen over het gebruik van de publieke ruimte.
11. Digitalisering van archiefbronnen en historische publicaties voor plaatsing op het internet verdient een even zorgvuldige behandeling als die van traditionele bronnenpublicaties, zodat gedigitaliseerde bladzijden van het *Dagverhaal van de Handelingen van de Nationale Vergadering* met ballpointonderstrepingen en potloodaantekeningen als mede niet of nauwelijks leesbare pagina’s worden vervangen door zorgvuldig bijeengezochte schone, leesbare bladzijden.
12. In het gebouw van de Eerste Kamer der Staten-Generaal dient een plaquette te worden aangebracht ter herinnering aan de uitroeping van de eerste Verklaring van de Rechten van de Mens en Burger in Nederland op 31 januari 1795.